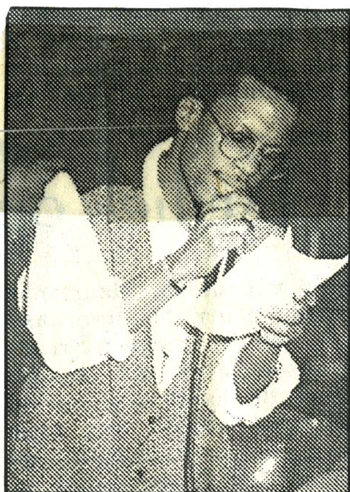
Kritiek op Caribische intellectuelen op Carifesta

■ *Lasana Sekou maakt furore op Carifesta VI.*

Om iets waarvan je houdt méér te beminnen is het nodig het beter te leren kennen'. Deze uitspraak die, als ik me niet vergis, afkomstig is van de Caribische salsa-dichter en zanger, de jurist-politicus Ruben Blades, bracht me eind augustus in het kielzog van de ruim veertig artiesten van vier van de Nederlands Antilliaanse eilanden, en ondanks uren ALM-vertraging, naar Trinidad. Daar vond voor de zesde keer in 23 jaar de belangrijkste Caribische gebeurtenis plaats, CARIFESTA. (*zie Amigoe 30-8-95*).

Terwijl de organisatorische problemen weggewerkt werden die het verspreiden van honderden artiesten over de theaters, galleries, de Grand Market van Port of Spain's majestueuze Queen's park Savannah en over ruim veertig lokale gemeenschappen met zich meebracht, trof een hondertal schrijvers, dichters, componisten en andere scheppers elkaar ongestoord in het auditorium van de Centrale Bank. Daar vonden symposia onder de titel 'Inheemse kunst, een katalysator voor sociale en economische verandering' plaats.

'Hier formuleren we de Caribische gedachte van voorbij de Carifesta', motiveerde de symposium-coördinator Pearl Springer dit samenkomen in wat ze 'de intellectuele baarmoeder van de Carifesta' noemde. Voer voor reflectie en debat werd zondag 20 augustus bij de opening van de boekenbeurs al aangedragen door de bekende Caribische schrijver uit Barbados George Lamming.

Deze auteur presenteerde bij deze gelegenheid het boekje 'Coming, coming, coming home. Western education and the Caribbean Intellectual'. Hij haalde fel uit naar de Caribische intellectuelen. 'Ze stellen zich boven de bevolking. Ze verzuimen hun rol van mediator, van middelaar van hun volk'. De intellectuelen schieten ook tekort, aldus Lamming, bij het maken van vergelijkende studies in de Cariben. 'Dat belemmert het definiëren van een eigen visie en theorie op wie we zijn'. Als voorbeeld noemde Lamming de intellectuelen van Martinique en de andere Franse kolonies die vooral bezig zijn met de dialoog met zichzelf en hun Parijse collega's en die van de Nederlandse Antillen. 'Zo blijven ze op de Nederlandse Antillen hangen op de beleden notie van de gelijkwaardige partner in het Nederlandse Koninkrijk'.

VERSTEK

Voor deze zienswijze kon George Lamming in Trinidad rekenen op de bijval van een andere vooraanstaande denker, de Jamaicaanse socioloog, schrijver en choreograaf Rex Nettleford. Zij riepen bij

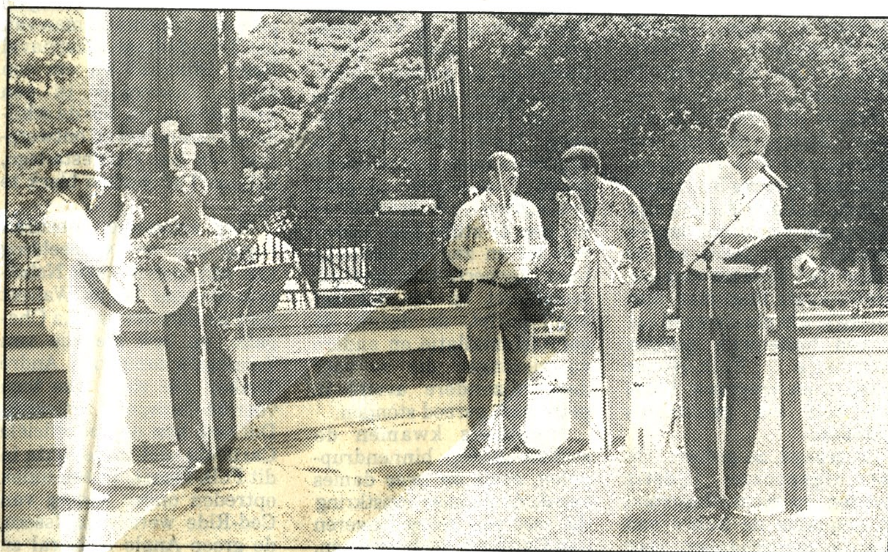
vervolg op pag. 8

Kritiek op intellectuelen vervolg van pag. 7

dit Carifesta-gebeuren op een tot bevrijding van 'raciale benauwdheid' en met spoed te werken aan een Caribisch denken in de voetsporen van een Jose Marti, Fernando Ortiz, Gordon Lewis en anderen. Onder die anderen prijkt in Lamming's rij ook de naam van de auteur van 'Mijn zuster, de negerin', Cola Debrot. Helaas lieten de landgenoten van Debrot pijnlijk verstek gaan bij deze inspirerende ontmoetingen. Op één opvallende figuur na. Een persoon die door George Lamming zelf met trots werd voorgesteld aan het Carifesta-publiek: de dichter, ondernemer en publicist uit Sint Maarten, Lasana Sekou.

Het was bij Lasana Sekou's uitgeverij House of Nehesi waar Lamming zijn boekje 'Coming, coming home', in het Engels én Frans uitgaf. Het was ook aan deze zoon van de St. Maartense cultuur-journalist José Lake aan wie de schrijver Ernest Moutoussamy uit Guadeloupe de voordracht van de Engelse versie van zijn lezing toevertrouwde. En het tekent deze Bovenwinder dat hij zijn Benedenwindse collega Ced-Ride zijn beurt afstond voor een optreden met andere dichters in het park van de democratie de Woodford Square, in hartje Port of Spain.

Deze wapenfeiten en de andere erkende bijdragen van de Antillen in het scheppen van een Caribische identiteit gingen vooralsnog aan het Curaçaose thuisfront voorbij. Dat is jammer, want het bemoeilijkt een thuiskomen in de Caribische archipel door het woorden te geven, het te verbeelden en zo meer te beminnen.

■ *Ced-Ride met Anglo Kultural op Woodford Square, Trinidad. Van links naar rechts op gitaar Humphrey Jozefa, Howard Luckert, met de viool Benito 'Broertje' Dolorita, de saxofonist Manuel Merete en Ced-Ride*

ÑAPA. - (14 SEPTEMBER 1995)